

**LIETUVOS NACIONALINIO RADIJO IR TELEVIZIJOS LAIDŲ, SKIRTŲ
2019 M. GEGUŽĖS 12 D. REFERENDUMO DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
KONSTITUCIJOS 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR REFERENDUMO DĖL
LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJOS 55 STRAIPSNIO PAKEITIMO
AGITACIJAI, RENGIMO TAISYKLĖS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos laidų, skirtų 2019 m. gegužės 12 d. referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo ir referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo agitacijai, rengimo taisyklėse (toliau – Taisyklės) nustatoma privalomųjų referendumų „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo“ ir „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo“ agitacijai skirtų Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos programų (toliau – specialiosios laidos) rengimo tvarka, trukmė ir laikas.

2. Referendumų agitacijos laikotarpiu viešoji įstaiga Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija (toliau – LRT) vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos referendumo įstatymu, Lietuvos Respublikos Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymu ir Taisyklėmis.

3. Referendumų agitacijos laikotarpiu LRT transliuoja radijo ir televizijos laidas, skirtas referendumų agitacijai. Referendumų agitacijos kampanijos metu referendumų agitacija LRT vykdoma tik specialiųjų laidų metu.

4. Referendumų agitacijos laikotarpiu LRT turi teisę rengti informacines ir reguliarias laidas, kuriose teikiama informacija apie svarbiausius Valstybės ir Tautos gyvenimo klausimus. Tokios laidos nepriskiriamos prie referendumų agitacijai skirtų specialiųjų laidų.

5. Specialiųjų laidų metu LRT turi teisę skelbti kultūrinę, socialinę ir šviečiamąją informaciją, programų anonsus ir kitą pagal Lietuvos Respublikos įstatymus leidžiamą informaciją.

6. Vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK), suderinusi su LRT vadovu, paskirsto laidų laiką taip, kad nebūtų pažeisti piliečių referendumo iniciatyvinės grupės (toliau – grupė arba iniciatoriai) ir jos oponentų atstovų lygiateisiškumo principai.

6.1. Privalomojo referendumo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo“ iniciatoriams ir oponentams skiriama ne mažiau kaip po 5 valandas (iš viso ne mažiau kaip 10 val.) LRT radijo ir televizijos eterio laiko tarpusavio debatams.

6.2. Privalomojo referendumo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo“ iniciatoriams ir oponentams skiriama ne mažiau kaip po 5 valandas (iš viso ne mažiau kaip 10 val.) LRT radijo ir televizijos eterio laiko tarpusavio debatams.

7. Specialiosios laidos transliuojamos tiesiogiai, o jų įrašas saugomas vienus metus nuo specialiųjų laidų transliacijos LRT radijo ir LRT televizijos programoje dienos.

8. Specialiosios laidos vyksta valstybine kalba. Jeigu tokiose laidose dalyvaujantys asmenys nori kalbėti kita kalba, jie privalo savo lėšomis ir savo laiko sąskaita užtikrinti vertimą į lietuvių kalbą. Jeigu laidos dalyvis nevykdo šio reikalavimo, LRT nutraukia jo pasisakymo transliaciją. Visos specialiosios LRT televizijos laidos verčiamos į gestų kalbą.

9. LRT neatsako už specialiosiose laidose agituojančių asmenų paskelbtas žinias.

II SKYRIUS

AGITUOJANČIŲ ASMENŲ DALYVAVIMO SPECIALIOSIOSE LAIDOSE SĄLYGOS IR TVARKA

10. Specialiųjų laidų dalyvius, palaikančius referendumu siūlomą priimti sprendimą, siūlo referendumo iniciatoriai. Jie apie šiuos dalyvius praneša VRK.

11. Asmenys, išvardyti Referendumo įstatymo 19 straipsnyje: Seimo nariai, Respublikos Prezidentas, Ministras Pirmininkas, ministrai, politinės partijos, nevyriausybinė organizacijų atstovai ir piliečiai, kurie nepritaria referendumais siūlomiems priimti sprendimams, apie savo pageidavimą dalyvauti specialiosiose laidose VRK praneša raštu – Gynėjų g. 8, 01109 Vilnius, elektroniniu paštu – rinkim@vrk.lt.

12. Pranešime apie dalyvavimą specialiosiose laidose VRK nurodoma: vardas, pavardė, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento numeris, išsilavinimas, adresas, telefono numeris, valstybės institucijoje, įstaigoje ar partijoje, nevyriausybinėje organizacijoje einamos pareigos, partijos ar nevyriausybinės organizacijos, kuriai asmuo atstovauja, pavadinimas. Pranešimas VRK turi būti gautas ne vėliau kaip prieš 4 dienas iki laidos, kurioje pranešime išvardyti asmenys nori dalyvauti. Visų Taisyklių 11 punkte išvardytų asmenų pranešimai yra registruojami VRK sekretoriato.

13. VRK, laikydamosi Referendumo įstatymo 19 straipsnio 3 dalyje nustatyto eiliškumo, taip pat Taisyklių 10 ir 11 punktuose nustatytos tvarkos, pagal gautų prašymų datą kiekvienai atskirai specialiajai laidai sudaro asmenų, dalyvausiančių specialiose laidose, sąrašą.

14. Į dalyvaujančių specialiosiose laidose asmenų sąrašus įrašomi asmenys, norintys agituoti už referendumais siūlomus priimti sprendimus, ir asmenys, norintys agituoti prieš referendumais siūlomus priimti sprendimus. Į šiuos sąrašus asmuo įrašomas tik vieną kartą, nepaisant to, ar jis nori agituoti už ar prieš referendumais siūlomus priimti sprendimus.

15. Specialiosiose laidose dalyvaujančių asmenų sąrašas VRK ne vėliau kaip prieš 3 dienas iki pirmosios tokios laidos transliacijos pradžios perduodamas LRT. LRT, laikydamosi VRK patvirtinto eiliškumo, iš šių sąrašų atrenka agitacijos dėl referendumo laidos dalyvius.

16. Vadovaujantis Referendumo įstatymo 19 straipsnio 1 dalimi, referendumų iniciatoriams, agituojantiems už inicijuojamais referendumais siūlomus priimti sprendimus, ir jų oponentams skiriama ne mažiau kaip po 10 val. LRT radijo ir televizijos eterio tarpusavio debatams.

III SKYRIUS RADIJO LAIDOS REFERENDUMŲ AGITACIJOS METU

17. Specialiosios laidos organizuojamos debatų forma. Laidoje dalyvauja 2 iniciatyvinės grupės ir 2 oponentų atstovai. Laidoje dalyvaujantys asmenys diskutuoja tarpusavyje, atsakinėja į LRT paskirto laidos vedėjo klausimus ar kitais komunikacijos būdais pateiktus klausimus.

18. Specialiosios laidos privalomojo referendumo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo“ per LRT radiją transliuojamos 2019 m. balandžio 10, 15, 17 ir 25 dienomis, taip pat 2019 m. gegužės 3 d nuo 9.00 val. iki 10.00 val. LRT radijo laidos „Aktualijų studija“ metu. Specialiosios laidos privalomojo referendumo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo“ per LRT radiją transliuojamos 2019 m. balandžio 8, 12, 23 ir 29 dienomis, taip pat gegužės 2 d nuo 9.00 val. iki 10.00 val. LRT radijo laidos „Aktualijų studija“ metu. Į specialiosios laidos trukmę įskaičiuojamas laidos vedėjo kalbėjimo laikas, kuris negali viršyti 10 (dešimt) minučių. Į referendumo agitacinės laidos laiką taip pat įskaičiuojama laidos vedėjo specialiosios laidos dalyviams užduodamų klausimų laikas, laidos dalyvių vienu kitiems užduodamų klausimų, klausytojų užduodamų klausimų, taip pat kilusių diskusijų laikas.

19. Jeigu oponentų atstovų užsiregistravo daugiau negu yra vietų laidoje, tada laidoje dalyvauja pirmiau užsiregistravę oponentų atstovai, kaip tai yra numatyta Taisyklių 13 punkte. Jeigu specialiosiose laidose dalyvauja asmenys, kurie tik pritaria referendumo paskelbimui ir referendumu siūlomam priimti sprendimui arba tam tik oponuoja, jie diskutuoja su laidos vedėju ar šio pakviestais laidos dalyviais.

IV SKYRIUS TELEVIZIJOS LAIDOS REFERENDUMŲ AGITACIJOS METU

20. Specialiosios laidos organizuojamos debatų forma. Laidoje, skirtoje referendumo iniciatorių ir jų oponentų debatams, dalyvauja 4 iniciatyvinės grupės ir 4 oponentų atstovai.

Laidose dalyvaujantys asmenys diskutuoja tarpusavyje, atsakinėja į LRT paskirto laidos vedėjo klausimus. Į specialiąsias laidas jokie žiūrovai nėra kviečiami.

21. Specialiosios laidos privalomojo referendumo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo“ per LRT televiziją transliuojamos 2019 m. balandžio 17 d. nuo 18.00 val. iki 19.30 val., balandžio 29 d. nuo 21.30 val. iki 22.30 val., taip pat gegužės 7 ir 9 dienomis nuo 18.00 val. iki 19.30 val. Specialiosios laidos privalomojo referendumo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo“ per LRT televiziją transliuojamos 2019 m. balandžio 8 d. nuo 21.30 val. iki 22.30 val., taip pat balandžio 16 d., gegužės 6 ir 8 dienomis nuo 18.00 val. iki 19.30 val. Į specialiosios laidos trukmę įskaičiuojamas laidos vedėjo kalbėjimo laikas. Į referendumo agitacinės laidos laiką taip pat įskaičiuojama laidos vedėjo specialiosios laidos dalyviams užduodamų klausimų laikas, laidos dalyvių vienu kitoms užduodamų klausimų, taip pat kilusių diskusijų laikas.

22. Jeigu oponentų atstovų užsiregistravo daugiau negu yra vietų laidoje, tada laidoje dalyvauja pirmiau užsiregistravę oponentų atstovai, kaip tai yra numatyta Taisyklių 13 punkte. Jeigu specialiosiose laidose dalyvauja asmenys, kurie tik palaiko arba tik oponuoja referendumu siūlomam priimti sprendimui, jie diskutuoja su laidos vedėju ar jo pakviestais laidos dalyviais.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Jeigu referendumo iniciatorių arba oponentų atstovai neatvyksta į laidą, specialiosios laidos laikas nekompensuojamas. Laidos vedėjas apie tai praneša klausytojams arba žiūrovams.

24. Visus ginčus, kilusius dėl Taisyklių vykdymo, sprendžia VRK.

25. Apie referendumo iniciatorių, Respublikos Prezidento, Seimo narių, Ministro Pirmininko, ministrų, politinių partijų, nevyriausybinių organizacijų bei piliečių teisę nemokamai dalyvauti specialiosiose laidose ir agituoti už referendumais siūlomus priimti sprendimus arba prieš tokių sprendimų priėmimą, laikantis Taisyklių, pranešama per LRT radiją ir LRT televiziją.

26. Siekiant užtikrinti kandidatų 2019 m. gegužės 12 d. Respublikos Prezidento rinkimuose ir kandidatų sąrašų, dalyvaujančių 2019 m. gegužės 26 d. rinkimuose į Europos Parlamentą, lygiateisiškumą, specialiosiose laidose nedalyvauja asmenys, kandidatuojantys šiuose rinkimuose.

27. Referendumų agitacinės programos (audiovizualinio kūrinio) pirmojo įrašo gamintojai yra LRT ir jai priklauso Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 57 straipsnyje nustatytos audiovizualinio kūrinio pirmojo įrašo gamintojo teisės. VRK yra referendumų agitacinių programų įrašų naudotoja, kuri, be atskiuro LRT sutikimo, turi teisę jų įrašus perkelti į VRK interneto svetainę. LRT rinkimų agitacinių programų įrašus perduoda VRK

priimtinoje skaitmeninėje duomenų laikmenoje ar kitu iš anksto suderintu būdu. Referendumų agitacines programas transliuojančioji organizacija yra LRT ir jai priklauso transliuojančiosios organizacijos teisės, nustatytos Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 56 straipsnyje.

28. Taisyklės įsigalioja nuo jų priėmimo dienos ir galioja, išskyrus Taisyklių 27 punkte numatytą išimtį, iki VRK sprendimo, patvirtinančio galutinius referendumų rezultatus, įsigaliojimo dienos.

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų
komisijos pirmininkė

Laura Matjošaitytė

VšĮ Lietuvos nacionalinio radijo
ir televizijos generalinė direktorė

Monika Garbačiauskaitė-Budrienė